

МАКРОЕКОНОМСКИ МОНИТОР

Март 2019

7(4)

 **THINK
TANK FUND**
SUPPORTING POLICY RESEARCH

Оваа публикација е произведена со поддршка од Open Society Think Tank Fund (TTF). TTF може да не се согласува или да не ги одобрува мислењата изразени во оваа публикација.

Во четвртиот квартал од 2018, **БДП порасна за 3.7%**, што заедно со другите квартали резултираше со раст за целата 2018 година од **2.7%**. Овој резултат е благо над очекувањата на меѓународните финансиски институции и домашната експертска јавност. Како и во претходниот квартал, овој раст укажува на понатамошна релативна стабилизација на економската активност по продолжениот период на политичка неизвесност. И понатаму, двигател на економијата остануваат извозната активност и финалната потрошувачка. Раните знаци за стабилизација се виливи и кај инвестициската активност која има раст во четвртиот квартал од 1.6%. Ова е важно особено ако се има предвид дека во остатокот од годината инвестициската активност беше потисната генерално, како и поради подизвршувањето на капиталните инвестиции на државата. Сепак, инвестициската активност е значајно варијабилна и овие рани знаци не се гаранција дека таа ќе продолжи според тој тек.

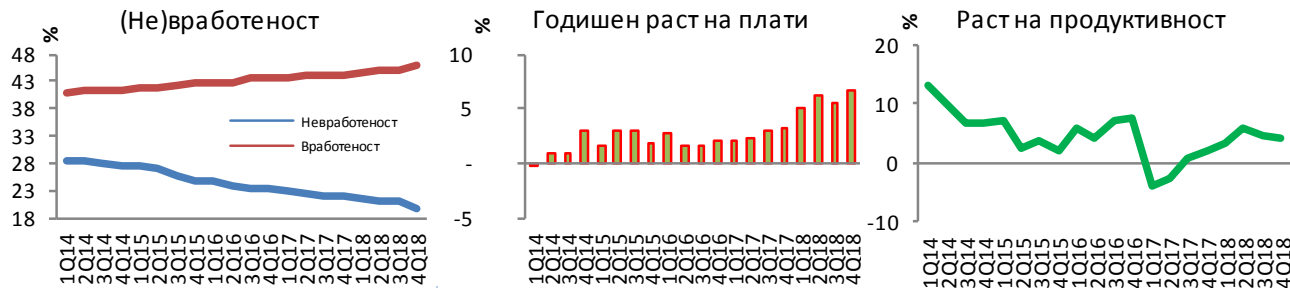
Позитивните придвижувања кај БДП се проследени со **понатамошно значајно намалување на невработеноста на 19.4%** на крајот од четвртиот квартал од 20.8% на крајот од претходниот квартал. Овој пад се должи главно на зголемената побарувачка за работници во приватниот сектор, особено кај големите работодавачи и во слободните зони, а делумно и на раздвижениот пазар на труд поради активните мерки за вработување.

Согласно ваквите движења и очекуваните движења и политики во 2019, **Finance Think ја задржува проектираната стапка на раст на БДП за 2019 на 3.3%**. Иако оваа проекција е со позитивни изгледи, основните претпоставки за неа вклучуваат понатамошна стабилизација на економското и политичкото окружување, напредок во евроатлантските интеграции, и генерално поволни придвижувања кај приватните и државните инвестиции..

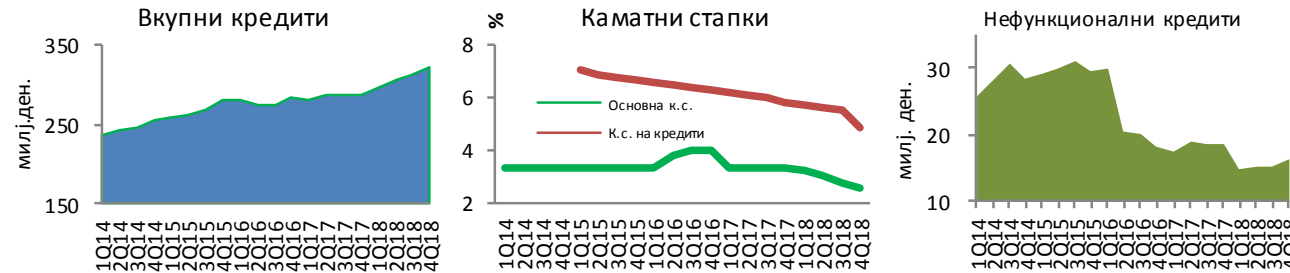
РАСТ И ИНФЛАЦИЈА

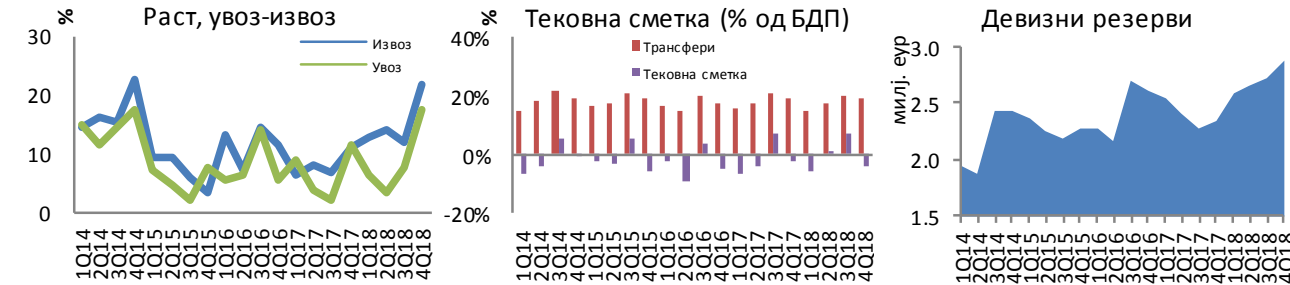
ПАЗАР НА ТРУД

ФИНАНСИСКИ ПАЗАРИ

НАДВОРЕШНА СМЕТКА

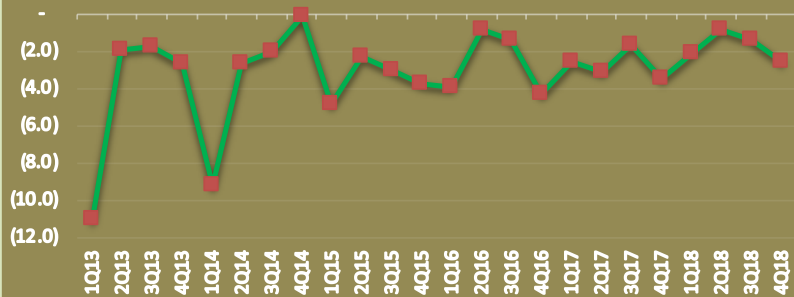
Годишен раст, %	2Q2018	3Q2018	4Q2018
БДП ЕУ 28	2.2	1.9	1.4
БДП Македонија	3.0	3.0	3.7
Годишен раст, %	2Q2018	3Q2018	4Q2018
Вкупна инфлација	1.5	1.6	2.2
Базична инфлација	1.9	2.1	2.3

%	2Q2018	3Q2018	4Q2018
Стапка на активност (%)	56.9	57.0	56.9
Невработеност на млади (%)	47.6	45.8	44.0
Просечна нето плата (ден.)	24,200	24,167	25,031
Раст на продуктивност (%)	5.72	4.79	4.03

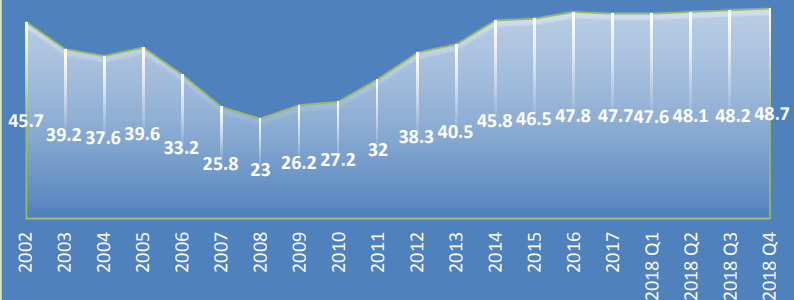
Годишен раст	2Q2018	3Q2018	4Q2018
M2	10.6%	12.2%	13.1%
Депозити	9.9%	11.6%	10.5%
Кредити	4.2%	7.1%	5.5%
Девизни резерви	10.1%	19.3%	22.7%

% од БДП	2Q2018	3Q2018	4Q2018
Трговско салдо	-10.7%	-6.8%	-17.6%
Приватни трансфери	17.6%	20.0%	19.1%
Тековна сметка	0.9%	7.0%	-3.7%
Странски инвестиции	4.2%	-0.2%	10.7%
Девизни кред. / вкупни кред.	29.0%	29.4%	27.7%

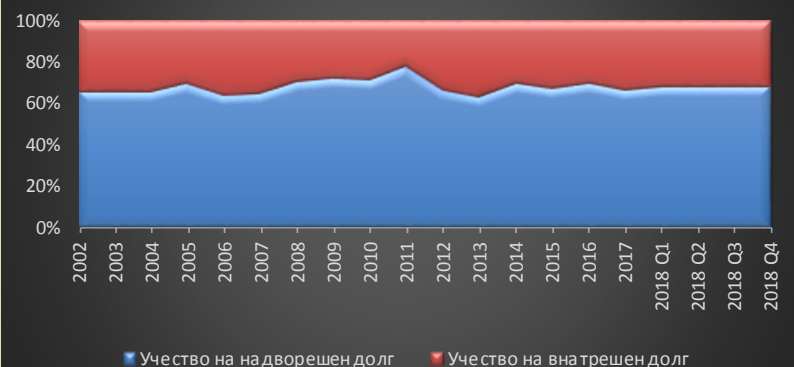
Буџетски дефицит (% од БДП)

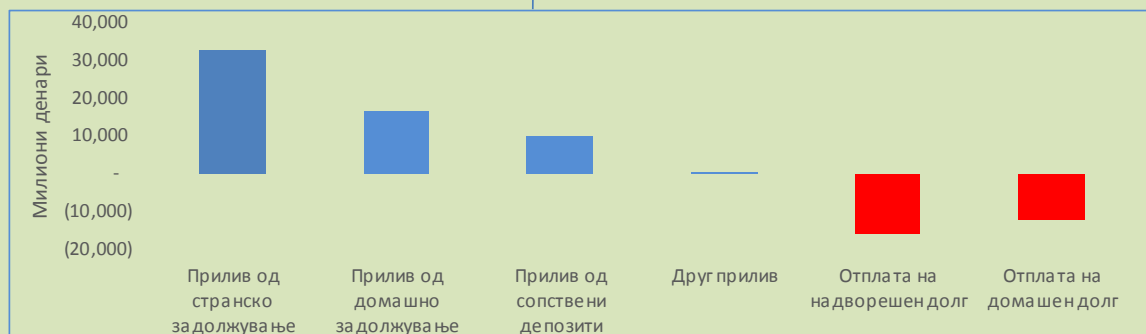
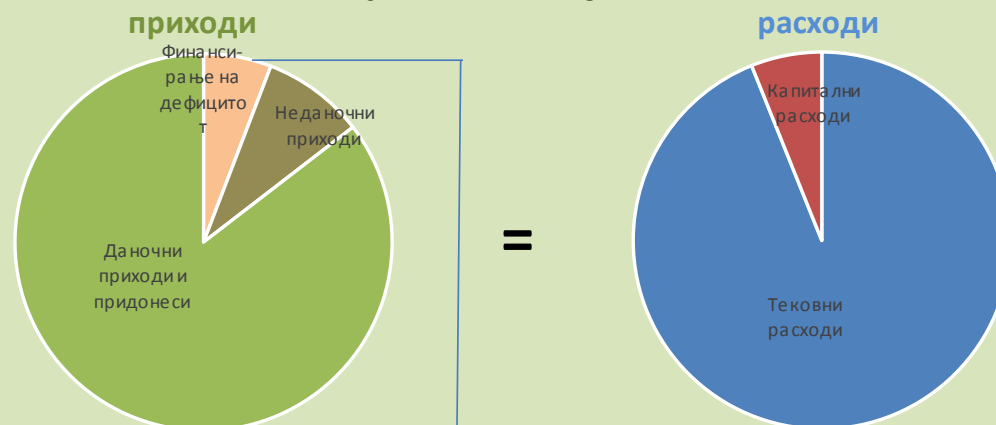
ЈАВЕН ДОЛГ (% ОД БДП)

Структура на јавен долг

ЈАВНИ ФИНАНСИИ

Во 2018, буџетскиот дефицит изнесува 2,6% од БДП и е во линија со годишната проекција од 2.7%.

Пензиски буџет

Во 2018, пензискиот дефицит е реализиран во целост.

Здравствен буџет

Во 2018, здравствениот дефицит е реализиран скоро во целост.

Капитални расходи

Во 2018, капиталните инвестиции се значајно под-реализирани, со само 65,5%.

ИНДУСТРИСКИ БЛИЦ

	Индустриско производство			Работници во индустријата		
	1-2Q/18	1-3Q/18	1-4Q/18	1-2Q/18	1-3Q/18	1-4Q/18
Енергија	(4.2)	(2.1)	1.9	(0.8)	(0.7)	(0.8)
Интермедијарни производи, освен енергија	0.4	2.5	3.6	14.3	12.6	10.3
Капитални производи	21.9	19.9	15.8	22.8	22.2	21.4
Трајни производи за широка потрошувачка	45.6	30.9	22.0	0.5	(0.3)	(1.1)
Нетрајни производи за широка потрошувачка	(1.1)	(1.2)	0.6	1.5	1.2	0.7
Производство на прехранбени производи	0.3	2.9	3.4	2.5	3.0	3.4
Производство на метали	51.8	27.6	5.5	1.1	2.8	3.2
Производство на облека	(4.3)	(3.4)	(4.7)	(3.5)	(3.3)	(3.3)
Производство на неметални минерални производи	(6.3)	1.8	7.9	(4.7)	(3.9)	(3.1)
Производство на тутунски производи	4.7	(12.1)	(11.7)	(1.8)	(11.6)	(19.0)
Производство на пијалаци	(7.3)	(7.4)	3.5	(1.8)	(0.9)	0.5
Производство на кокс и рафинирани нафтени производи	0.7	10.6	9.1	5.3	5.5	5.5
Производство на електрична опрема	37.9	20.6	10.4	44.7	36.1	27.1
Производство на фабрикувани метални производи	(18.4)	(17.1)	(16.7)	(35.0)	(26.5)	(21.5)
Вкупно	5.0	5.0	5.4	7.5	6.8	5.9

Finance Think е непрофитен институт за економски истражувања и политики. Основан е во 2012 година.

Нашата Визија

Да поттикнеме економско размислување за подобра благосостојба утре.

Нашата Мисија

Да го подобриме влијанието на економските и социјалните трендови и политики врз граѓаните во Македонија и регионот на Западниот Балкан, преку економски истражувања, застапување базирано на докази и водено од податоци, и поттикнување критичка дебата за економските процеси.

Програмски области

- Сиромаштија, вработување и вештини
- Фискална транспарентност и одговорност
- Родови и доходни нееднаквости
- Социјално претприемништво и жени
- Миграција и дознаки
- Секторски економски политики

ОДГОВОРНОСТ

Copyright © 2018 од страна на Finance Think, Сите права се задржани.

Ниеден дел од оваа публикација не смее да се репродуцира, складира или внесе во систем за пребарување или да се пренесува во која било форма или со какви било средства (електронски, механички, со фотокопирање, снимање или на друг начин), без претходна писмена дозвола од сопственикот на авторските права. Finance Think направи максимални напори да ја осигура точноста на информациите презентирани во овој документ. Меѓутоа, ниту Finance Think ниту кој било од неговите носители на одлуки или аналитичари или вработени може да биде одговорен за какви било финансиски последици кои произлегуваат од употребата на информациите претставени од овде.

Finance Think

Институт за економски истражувања и политики
Ул. Фредерик Шопен 1/2, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
+389 2 6156 168, www.financethink.mk, info@financethink.mk